

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет Педагогічної освіти та соціальної роботи

Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

**ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ПЕДАГОГІЧНИХ
ДИСЦИПЛІН**

підготовки магістрів

спеціальність 013 Початкова освіта

освітньо-професійна програма Початкова освіта

Силабус навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін» підготовки магістра, галузі знань 01 «Початкова освіта», спеціальності «Початкова освіта», за освітньо-професійною програмою 013 «Початкова освіта»

Розробник: Пріма Раїса Миколаївна, завідувач кафедри теорії і методики початкової освіти, доктор педагогічних наук, професор

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти протокол № 7 від 28 січня 2021 р.

Завідувач кафедри:

Пріма Р.М.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта 013 Початкова освіта Початкова освіта Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання – 1-ий
		Семестр – 2-ий
		Лекції – 24 год.
		Практичні (семінарські) – 26 год.
		Самостійна робота – 90 год.
		Консультації – 10 год.
ІНДЗ: –€	Форма контролю: екзамен	
Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта 013 Початковаосвіта Початкова освіта Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання – 1-ий
		Семестр – 2-ий
		Лекції – 12 год.
		Практичні (семінарські) – 10 год.
		Самостійна робота – 112 год.
		Консультації – 18 год.
ІНДЗ: –	Форма контролю: екзамен	

ІІ. Інформація про викладача

ППП Пріма Раїса Миколаївна

Науковий ступінь доктор педагогічних

наукВчене звання професор

Посада завідувач кафедри теорії і методики початкової освіти

Контактна інформація 066-700-83-44, Prima.

Raisa@eenu.edu.uaДні занять <http://194.44.187.20/cgi->

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Дисципліна «Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу професійної підготовки магістрів зі спеціальності 013 Початкова освіта на першому році навчання. Вона визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач вищої освіти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни; забезпечує засвоєння магістрантами теоретичних основ методики викладання педагогіки у закладі вищої освіти, розвиток у майбутніх фахівців критичного педагогічного мислення, виховання професійно значущих рис особистості.

Зміст дисципліни: ЗМ1 – загальні засади теорії та методики викладання педагогічних дисциплін; ЗМ2 – технологія викладання педагогічних дисциплін у вищій школі.

2. Пререквізити. Постреквізити.

Попередніми курсами, на яких базується дисципліна «Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін» є: «Педагогіка загальна»; «Теорія і технологія науково-педагогічних досліджень».

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання й уміння з дисципліни

«Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін» є: «Гуманізація і технологізація виховного процесу у закладі вищої освіти»; «Аксіологія педагогічної освіти»; «Технології інтерактивного навчання».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін» є забезпечення засвоєння магістрантами теоретичних основ методики викладання педагогіки у ЗВО, розвиток у майбутніх фахівців критичного педагогічного мислення, виховання професійно значущих рис особистості.

Завдання навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін»: сформувати знання ключових понять методології та методики викладання педагогіки; ознайомити майбутніх фахівців з теоретичним

матеріалом з педагогіки; загальними питаннями теорії педагогічної діяльності; вивчити і практично використовувати організаційні форми і методи викладання педагогіки; ознайомити із специфікою організації науково-дослідної роботи з педагогіки; сформулювати знання про закономірності і принципи викладання педагогіки; ознайомити магістрів з технологією організації позанавчальної роботи з педагогіки та виховної роботи у ЗВО.

Результати навчання (компетентності)

<p>Загальні компетентності (КЗ)</p>	<p>КЗ-2. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здійснювати професійну діяльність за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації і надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях.</p>
	<p>КЗ-3. Здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Мати потребу вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; самостійно набувати і використовувати нові знання і уміння</p>
	<p>КЗ-4. Здатність приймати обґрунтовані рішення; генерувати нові ідеї. Бути готовим проявляти ініціативу і приймати доцільні та відповідальні рішення в проблемних ситуаціях; діяти в нестандартних ситуаціях і нести соціальну й етичну відповідальність за прийняті рішення.</p>
	<p>КЗ-5. Здатність працювати в команді. Вміння ставити актуальні завдання, спрямовувати власні зусилля на досягнення цілей, вмотивовувати всіх суб'єктів соціальної взаємодії на їх розв'язання; будувати свою діяльність відповідно до моральних, духовних, етичних і правових норм, працюючи в команді. Володіти навичками самоорганізації і саморегуляції.</p>
	<p>КЗ-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Володіти практичними способами пошуку наукової і професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, хмарних технологій, баз даних і знань.</p>
	<p>КЗ-7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Досконало володіти всіма стилями і жанрами усного і письмового мовлення для комунікації з суб'єктами освітнього процесу, з різними соціальними і професійними групами.</p>
	<p>КЗ-8. Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, нетерпимість до корупційної поведінки, поважне ставлення до права й закону, володіння достатнім рівнем професійної правосвідомості.</p>
	<p>КЗ-9. Здатність ухвалювати оптимальні управлінські рішення; сприймати, аналізувати й реалізовувати управлінські інновації в професійній діяльності.</p>

	ЗК-10. Здатність розрізняти, критично осмислювати й використовувати традиційні та спеціальні підходи до навчання, сучасні методи навчання і форми організації навчально-пізнавальної діяльності суб'єктів навчання.
Програмні результати навчання (ПР)	ПР-1. Діяти соціально відповідально, реалізовувати освітні реформи.
	ПК-2. Здатність до професійного самовдосконалення: професійна самоосвіта, особистісне зростання, проектування подальших особистих освітньо-професійних траєкторій.
	ПК-6. Здатність до співпраці з різними категоріями фахівців. Уміння ефективно взаємодіяти з працівниками закладу початкової освіти, органами управління і самоврядування; налагоджувати професійну комунікацію; враховувати зв'язок і вплив власної діяльності на сумарний результат роботи колективу.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.						
Загальні засади теорії та методики викладання педагогічних дисциплін						
Тема 1. Предмет і завдання методики викладання фахових педагогічних дисциплін як науки і навчальної дисципліни	8	2	2	4		Р,Т/4
Тема 2. Стандартизація підготовки фахівців у ЗВО	10	2	2	6		Р,Т/4
Тема 3. Зміст освіти у закладі вищої освіти	10	2	2	6		Р,Т/4
Разом за змістовим модулем 1	28	6	6	16		12

Змістовий модуль 2.

Технологія викладання фахових педагогічних дисциплін у вищій школі

Тема 4. Зміст навчання у вищій школі.	15	2	2	6	1	Р,Т/4
Тема 5. Закони, закономірності і принципи викладання педагогіки	19	2	2	6	1	Р,Т/4
Тема 6. Провідні форми й типи навчання у ЗВО.	19	2	2	8	1	РЗ,Т/4
Тема 7. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів.	19	2	2	6	1	РМГ,Т/4
Тема 8. Форми викладу навчального матеріалу у вищій школі.		2	2	8	1	
Тема 9. Контроль і оцінювання знань, умінь і навичок студентів	21	2	2	8	1	Р, ДС, Т/6
Тема 10. Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної роботи студентів.	19	2	2	8	1	ДС, Т/6
Тема 11. Науково-дослідна діяльність студентів магістратури		2	2	8	1	
Тема 12. Організація виховної роботи у ЗВО		2	2	8	1	
Тема 13. Методика організації педагогічних практик у процесі фахової підготовки			2	8	1	
Разом за змістовим модулем 2	112	18	20	74	10	28
Модульна контрольна робота (МКР)						Т/60
Усього годин/балів	150	24	26	90	10	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек	Практ.	Сам.роб.	Конс.	Форма контролю /Бали
Змістовий модуль 1.						
Загальні засади теорії та методики викладання педагогічних дисциплін						
Тема 1. Предмет і завдання методики викладання фахових педагогічних дисциплін як науки і навчальної дисципліни	8	2	2	4		Р,Т/4
Тема 2. Стандартизація підготовки фахівців у ЗВО	12	2	2	6	2	Р,Т/4
Тема 3. Зміст освіти у закладі вищої освіти	8			6	2	Р,Т/4
Разом за змістовим модулем 1	28	4	4	16	4	12
Змістовий модуль 2.						
Технологія викладання фахових педагогічних дисциплін у вищій школі						
Тема 4. Зміст навчання у вищій школі.	12			10	2	Р,Т/4
Тема 5. Закони, закономірності і принципи викладання педагогіки	14			12	2	Р,Т/4
Тема 6. Провідні форми й типи навчання у ЗВО.	16	2		12	2	РЗ,Т/4
Тема 7. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів.	16	2		12	2	РМГ,Т/4
Тема 8. Форми викладу навчального матеріалу у вищій школі.	2		2			
Тема 9. Контроль і оцінювання знань, умінь і навичок студентів	14	2		12		Р, ДС, Т/6
Тема 10. Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної роботи студентів.	14		2	12		ДС, Т/6
Тема 11. Науково-дослідна діяльність студентів магістратури	4	2			2	
Тема 12. Організація виховної роботи у ЗВО	4		2		2	
Тема 13. Методика організації педагогічних практик у процесі фахової підготовки	3				2	
Разом за змістовим модулем 2	122	8	6	70	14	28
Модульна контрольна робота (МКР)						Т/60
Усього годин/балів	150	12	10	112	18	100

5. Завдання для самостійного опрацювання

№ п/п	ТЕМА
1.	Провідні форми й типи навчання у ЗВО. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Форми викладу навчального матеріалу у вищій школі.
2.	Контроль і оцінювання знань, умінь та навичок студентів.
3.	Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної роботи студентів.
4.	Науково-дослідна діяльність студентів магістратури.
5.	Організація виховної роботи у ЗВО.
6.	Методика організації педагогічних практик у процесі фахової підготовки

IV. Політика оцінювання

1. Політика викладача щодо студента: засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).

2. Політика щодо академічної доброчесності: жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

3. Політика щодо дедлайнів та перескладання: Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні «незадовільно», отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

V. Підсумковий контроль

Види контролю: поточний, підсумковий. Методи контролю: експрес-контроль підготовки до заняття, виконання домашніх завдань, поточне опитування, оцінка роботи протягом практичного заняття, оформлення результатів самостійної роботи, перевірка конспектів, доповіді, тестування.

Форма контролю: екзамен.

Питання до екзамену: тестові завдання.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82–89	Дуже добре
75-81	Добре
67 -74	Задовільно
60-66	Достатньо
1–59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти. Історія. Теорія : підруч. [для студ., аспір., викл. вищ. навч. закл.] / Анатолій Миколайович Алексюк. – К. : Либідь, 1998. – 558 с.
2. Андрущенко В. Основні тенденції розвитку вищої освіти України на рубежі століть / В. Андрущенко // Вища освіта України. – 2001. – № 1.
3. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навч.-метод. посіб. [для викл., аспір., студ. магістратури] / Любов Вікторівна Артемова. – К. : Кондор, 2008. – 272 с.
4. Барбашова І. А. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ірина Анатоліївна Барбашова. – Бердянськ : Видавництво Ткачук О. В., 2009. – 197 с.
5. Барбашова І. А. Дидактика: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ірина Анатоліївна Барбашова. – Бердянськ : Видавництво Ткачук О. В., 2009. – 232 с.
6. Баханов К. О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі : [монографія] / Костянтин Олексійович Баханов. – Запоріжжя : Просвіта, 2004. – 328 с.
7. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии : [монографія] / Владимир Павлович Беспалько. – М. : Педагогика. – 1989. – 192 с.
8. Бех І. Д. Виховання особистості : У 2 кн. – Кн. 1 : Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади / Іван Дмитрович Бех. – К. : Либідь, 2003. – 280 с.
9. Бех І. Д. Виховання особистості: У 2 кн. – Кн. 2 : Особистісно орієнтований підхід : науково-практичні засади / Іван Дмитрович Бех. – К. : Либідь, 2003. – 344 с.
10. Болубаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти : навч. посіб. [для слух. закл. підвищ. кваліф. сист. вищ. освіти] / Ярослав Якович Болубаш – К. : КОМПАС, 1997. – 64 с.
11. Бондар В. І. Дидактика : підруч. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] / Володимир Іванович Бондар. – К. : Либідь, 2005. – 264 с.
12. Вища освіта : Болонський процес : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / [Дмитриченко М. Ф., Хорошун Б. І., Язвінська О. М., Данчук В. Д.]. – К. : Знання України, 2006. – 440 с.
13. Вища освіта і Болонський процес : навч. посіб. / [Степко М. Ф., Болубаш Я. Я., Шинкарук В. Д. та ін]; за ред. В. Г. Кременя. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.
14. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : метод. пос. [для студентів магістратури] / Світлана Сергіївна Вітвицька. – Київ : Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
15. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Наталія Павлівна Волкова. – [2-є вид., перероб., доп.]. – К. : Академвидав, 2007. – 616 с.
16. Галузинський В. М. Педагогіка : теорія та історія : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. М. Галузинський, М. Б. Євтух. – К. : Вища школа, 1995. – 237 с.
17. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / Семен Устимович Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 375 с.
18. Грицюк Л. К. Методика викладання соціально-педагогічних дисциплін : Навч. посіб. [для студентів] / [Л. К. Грицюк, А. В. Лякішева]. – Луцьк : РВ В ВНУ, 2010. – 328 с.
19. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ілона Миколаївна Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
20. Енциклопедія освіти / [Бех І. Д., Бібік Н. М., Биков В. Ю. та ін.]; гол. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

21. Загвязинский В. И. Теория обучения : современная интерпретация : учеб. пособ. [для студ. высш. пед. учеб. зав.] / Владимир Ильич Загвязинский. – М. : Академия, 2008. – 188 с.
22. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] / Іван Васильович Зайченко. – [2-ге вид.]. – К. : Освіта України, 2008. – 528 с.
23. Згуровський М. З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України / Михайло Захарович Згуровський. – К. : НТУУ «КПІ», 2006. – 544 с.
24. Кіт Г. Українська народна педагогіка. Курс лекцій : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Г. Кіт, Г. Тарасенко. – Вінниця : Едельвейс і К, 2008. – 302 с.
25. Кларин М. В. Технология обучения: идеал и реальность / Михаил Владимирович Кларин. – Рига: Эксперимент, 1999. – 180 с.
26. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / [Бібік Н. М., Ващенко Л. С., Локшина О. І. та ін.]; під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : К. І. С., 2004. – 112 с.
27. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати / Василь Григорович Кремень. – К. : Грамота, 2005. – 448 с.
28. Крижко В. В. Аксиологічний потенціал державного управління освітою: навч. посіб. / В. В. Крижко, І. О. Мамаєва. – К.: Освіта, 2005. – 224 с.
29. Крижко В. В. Антологія аксіологічної парадигми освіти: навч. посіб. / Василь Васильович Крижко – К.: Освіта, 2005. – 440 с.
30. Крижко В. В. Методична робота в школі / Крижко В. В., Житник Б. О., Павлютенков Є. М. – Х. : Основа, 2008 – 192 с.
31. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. пос. / Анатолій Іванович Кузьмінський. – К. : Знання, 2005. – 486 с.
32. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: підруч. [для студ. і викл. вищ. навч. закл.] / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2005. – 418 с.
33. Кукушин В. С. Дидактика (теорія образования) : учеб. пособ. [для студ. пед. вузов] / Вадим Сергеевич Кукушин. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2010. – 368 с.
34. Лозова В. І. Стратегічні питання сучасної дидактики / В. І. Лозова // Шлях освіти. – 2003. – № 2. – С. 11–16.
35. Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання : навч. посіб. [для студ. пед. навч. закл.] / В. І. Лозова, Г. В. Троцько. – Х. : ОВС, 2002 – 400 с.
36. Мазоха Д. С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності) : навч. посіб. [для студ. і викл. вищ. навч. закл.] / Дмитро Степанович Мазоха. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
37. Мазоха Д. С. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Д. С. Мазоха, Н. І. Опанасенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
38. Максимюк С. П. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Світлана Петрівна Максимюк. – К. : Кондор, 2009. – 670 с.
39. Мартиненко С. М. Загальна педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / С. М. Мартиненко, Л. Л. Хоружа. – К. : МАУП, 2002. – 176 с.
40. Малафійк І. В. Дидактика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Іван Васильович Малафійк. – К. : Кондор, 2009. – 398 с.
41. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі / С. У. Гончаренко та ін. – К.: Вища школа, 2003.
42. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Неля Євтихіївна Мойсеюк. – [5-те вид., доп. і перероб.]. – К. : Кондор, 2007. – 656 с.

43. Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи / [Булах І., Гриневич Л., Іванюк І. та ін.]; за заг. ред. О. І. Локшиної. – К. : К. І. С, 2004. – 128 с.
44. Нісімчук А. С. Сучасні педагогічні технології : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Нісімчук А. С., Падалка О. С., Шпак О. Т. – К. : Просвіта; Книга Пам'яті України, 2000. – 368 с.
45. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / [Пехота О. М., Кіктенко А. З., Любарська О. М. та ін.]; за заг. ред. О. М. Пехоти. – К. : А.С.К., 2001. – 256 с.
46. Онишків З. М. Основи школознавства: навч. посіб. [для студ. пед. вузів] / Зіновій Михайлович Онишків. – [3-тє вид., доп. і перероб.]. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. – 176 с.
47. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Степан Сергійович Пальчевський. – К. : Каравела, 2007. – 576 с.
48. Педагогіка : учеб. пособ. [для студ. пед. вузов и пед. колледжей] / [Журавлев В. И., Пидкасистый П. И., Портнов М. Л. и др.]; под ред. П. И. Пидкасистого. – [2-е изд.]. – М. : Российское педагогическое агентство, 1996. – 603 с.
49. Педагогіка : учеб. пособ. [для студ. пед. ин-тов] / [Бабанский Ю. К., Сластенин В. А., Сорокин Н. А. и др.]; под ред. Ю. К. Бабанского. – [2-е изд., доп. и перераб.] – М. : Просвещение, 1988. – 479 с.
50. Педагогіка в запитаннях і відповідях : навч. посіб. [для студ. пед. навч. закл.] / [Кондрашова Л. В., Пермьяков О. А., Зеленкова Н. І., Лаврешина Г. Ю.]. – К. : Знання, 2006. – 252 с.
51. Педагогічний словник / [за ред. М. Д. Ярмаченка]. – К. : Педагогічна думка, 2001. – 514 с.
52. Пехота О. М. Особистісно-орієнтоване навчання : підготовка вчителя / О. М. Пехота, А. М. Старєва. – Миколаїв : Іліон, 2006. – 271 с.
53. Пікельна В. С. Управління школою : [у 2 ч.] / Валерія Семенівна Пекельна. – Х. : Основа, 2004. – Ч. 1. – 2004. – 112 с.
54. Пікельна В. С. Управління школою : [у 2 ч.] / Валерія Семенівна Пекельна. – Х. : Основа, 2004. – Ч. 2. – 2004. – 112 с.
55. Подласый И. П. Педагогіка : Новый курс : учеб. [для студ. высш. учеб. зав.] : в 2 кн. – Кн. 1 : Общие основы. Процесс обучения / Иван Павлович Подласый. – М. : ВЛАДОС, 2002. – 576 с.
56. Практикум з педагогіки : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / [за заг. ред. О. А. Дубасенюк]. – [3-тє вид., перероб. і доп.]. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 464 с.
57. Прокопенко І. Ф. Педагогічні технології : навч. посіб. / І. Ф. Прокопенко, В. І. Євдокимов. – Х. : Колегіум, 2005. – 224 с.
58. Пульбере А. И. Мониторинг качества образования : теоретические основы и технологии : [монография] / Александр Иванович Пульбере. – Бендеры : ТНИ, 2004. – 312 с.
59. Савченко О. Я. Виховний потенціал початкової школи : посіб. [для вчителів і методистів поч. навч.] / Олександра Яківна Савченко. – [2-е вид., доп., перероб.]. – К. : Богданова А. М., 2009. – 226 с.
60. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи : підруч. [для студ. пед. фак.] / Олександра Яківна Савченко. – К. : Генеза, 2002. – 368 с.
61. Савченко О. Я. Зміст шкільної освіти на рубежі століть / О. Я. Савченко // Шлях освіти. – 2000. – № 3. – С. 2–6.

62. Савченко О. Концепція розроблення нової редакції Державного стандарту початкової загальної освіти / О. Савченко // Початкова школа. – 2010. – № 4. – С. 1–5.
63. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : учеб. пособ. [для пед. вузов и ин-тов повышения квалификации] / Герман Константинович Селевко. – М. : Народное образование, 1998. – 256 с.
64. Селевко Г. К. Энциклопедия образовательных технологий : в 2-х т. / Герман Константинович Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – Т. 1. – 2006. – 816 с.; Т. 2. – 2006. – 816 с.
65. Сериков В. В. Личностно-развивающее образование : мифы и реальность / В. В. Сериков // Педагогика. – 2007. – № 10. – С. 3–12.
66. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посіб. [для магістр. вищ. навч. закл.] / Зінаїда Іванівна Слєпкань – К. : Вища шк., 2005. – 239 с.
67. Соловей М. І. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя в кредитно-модульній системі організації навчання : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Соловей М. І., Спіцин Є. С., Кудіна В. В. – К. : Ленвіт, 2008. – 377 с.
68. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка : навч.-метод. посіб. [для студ. пед. навч. закл.] / Мирослав Гнатович Стельмахович. – К. : ІЗМН, 1997. – 232 с.
69. Сущенко Т. І. Позашкільна педагогіка : навч. посіб. / Тетяна Іванівна Сущенко. – К. : ІСДО, 1996. – 144 с.
70. Успенский В. Б. Введение в психолого-педагогическую деятельность : учеб. пособ. [для студ. высш. учеб. зав.] / В. Б. Успенский, А. П. Чернявская – М. : ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003. – 173 с.
71. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології / К. Д. Ушинський // Вибрані педагогічні твори : в 2 т. – К. : Рад. школа, 1983. – Т. 1. – 1983. – С. 192 – 221.
72. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. [для студ. вищ. пед. закл. осв.] / Михайло Миколайович Фіцула. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. – 136 с.
73. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Михайло Миколайович Фіцула. – [2-ге вид., випр., доп.]. – К. : Академвидав, 2007. – 560 с.
74. Харламов И. Ф. Педагогика : учеб. пособ. [для студ. вузов] / Иван Федорович Харламов. – [4-е изд., перераб. и доп.] – М. : Гардарики, 2004. – 520 с.
75. Хуторской А. В. Дидактическая эвристика : Теория и технология креативного обучения : [монография] / Андрей Викторович Хуторской. – М. : Изд-во МГУ, 2003. – 416 с.
76. Хуторской А. В. Современная дидактика : учеб. пособ. [для студ. высш. учеб. зав.] / Андрей Викторович Хуторской. – М. : Высшая школа, 2007. – 639 с.
77. Чайка В. Основы дидактики : Тексты лекцій і завдання для самоконтролю : навч. посіб. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] / Володимир Чайка. – Тернопіль : Астон, 2002. – 244 с.
78. Чайка В. Педагогіка (тестові завдання) : навч. посіб. [для студ. вищ. пед. закл. освіти] / Володимир Чайка. – Тернопіль: ТДПУ, 2000. – 168 с.
79. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Василь Васильович Ягупов. – К. : Либідь, 2002. – 560 с.
80. Якса Н. В. Основы педагогических знаний : навч. посіб. [для студ. і викл. вищ. навч. закл.] / Наталія Володимирівна Якса. – К. : Знання, 2007. – 358 с.
81. Якиманская И. С. Личностно-ориентированное обучение в современной школе / Ираида Сергеевна Якиманская. – [2-е изд.]. – М. : Сентябрь, 2000. – 111 с.

Нормативні акти

1. Державна національна програма „Освіта” (Україна XXI століття). – К.: Райдуга, 1991. – 62с.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти // Освіта України. – 200. – 26 липня. – С.45.
3. Закон України про дошкільну освіту та виховання // Освіта України. – 2000. – 26 липня. – С.45.
4. Концепція дошкільного виховання в Україні. – К. : Освіта, 1993.
5. Концепція національного виховання // Рад.школа. – 1995. – № 6. – С. 18–25.
6. Концепція середньої загальноосвітньої національної школи України// Поч. школа. – 1990. – №11. – 35-40.
7. Концепція організації навчально-виховного процесу в школі // Рідна школа. – 1994. – № 6. – С. 3–8.
8. Положення про загальноосвітній навчальний заклад. Постанова КМ України від 14.06.2000 № 946 // Інформ. зб. МОН України. – 2001. – № 6. – С. 3–20.
9. Положення про державний вищий заклад освіти. Постанова КМ України від 05.09.1996 р. № 1074 // Інформ. зб. МОН України. – 1994. – № 7. – С. 3–12.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Освітянські організації України	
Міністерство освіти і науки України	www.educatio.gjv.ua
Освітній портал	http://www.ocbita.kiev.ua/index.html
Бібліотеки	
Бібліотечний світ України	www.ukrlibword.kiev.ua
Бібліотека Верховної Ради України	
Українська Академія державного управління при Президентові України	www.academy.kiev.ua
Державна науково-технічна бібліотека України	http://www.gntb.n-t.org
Наукова бібліотека ім. Максимовича	http://www.library.univ.kiev.ua
Філософія в Україні. Електронна бібліотека	http://www.philosophy.kiev.ua/lib
Національна парламентська бібліотека	http://www.nplu.kiev.ua
Національна бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»	http://www.library.ukma.kiev.ua
Бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка	http://www.brama.com/ntsa/ukr.html
Публічна бібліотека ім. Лесі Українки м. Києва	http://lucl.lucl.kiev.ua
Науково-довідкова бібліотека центральних державних архівів України	http://www.ndlib.archives.gov.ua
Національний педагогічний університеті м. М.П. Драгоманова	www.npu.kiev.ua
Національний університет імені Т.Г. Шевченка	www.univ.kiev.ua
Національна бібліотека України ім. В.Вернадського	www.nbuv.gov.ua
Державна освітянська бібліотека України	www.edu-ua.net/library
Сайти в галузі освіти	
Российская государственная библиотека	http://www.rsl.ru
Магістр делового адміністрування	http://www.ane.ru/mba
Електронні словники	
Електронний словник	http://www.slovnyk.org.ua
Словари АBBYY Lingvo	http://www.lingvo.ru

